

HRVATSKI IT SEKTOR 2008

UVOD

Primjena suvremenih informacijsko-komunikacijskih tehnologija (ICT) počinje u Hrvatskoj kada i u razvijenim zemljama budući da prema Hrvatskoj nikada nisu postojale političke barijere za izvoz suvremene opreme sa Zapada.

Hrvatski ICT sektor posluje u skladu sa zakonima otvorenog tržišta i pravnom regulativom Republike Hrvatske, koja je najvećim dijelom prilagođena onoj Europske unije, a domaće su tvrtke izložene snažnoj konkurenciji gospodarskih subjekata iz svijeta, uz nužno prilagođavanje uvjetima poslovanja na međunarodnom tržištu.

Iako se djelatnosti informacijskih i telekomunikacijskih tehnologija (ICT) često povezuju, ipak ih zbog mnogih različitosti i problematike treba posebno analizirati.

DEFINICIJA I STRUKTURA ICT-SEKTORA

Prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (NKD 2007), identičnoj onoj Europske unije (NACE Rev. 2), ICT sektor obuhvaća:

- proizvodnju elektroničkih komponenata i ploča, računala i periferne opreme, telekomunikacijske opreme, potrošačke elektronike te magnetskih i optičkih medija
- trgovinu na veliko računalima, perifernom opremom i softverom te telekomunikacijskom i elektroničkom opremom i dijelovima
- ICT usluge
  - softversko izdavaštvo
  - telekomunikacije
  - računalno programiranje, konzultantske i druge usluge
  - obradu podataka, usluge poslužitelja te izradu web-portala
  - popravak računalne i komunikacijske opreme

Pravilnikom o razvrstavanju poslovnih subjekata prema NKD 2007 utvrđuje se razred glavne djelatnosti. Budući da je glavna djelatnost osnova izrade tog izvješća, tvrtke koje nisu registrirane u području ICT-a, nisu u njega uključene.

IT-SEKTOR U GOSPODARSTVU REPUBLIKE HRVATSKE

U Hrvatskoj posluje više od 83.000 tvrtki, najvećim dijelom srednjih i malih, među kojima je 2630 tvrtki iz područja informacijskih tehnologija. Mnoštvo malih IT tvrtki ne može opstati na malom hrvatskom tržištu, pa zbog toga moraju intenzivirati rad na vlastitom preustroju, okrupnjavanju, formiranju klastera, jačanju konkurentne sposobnosti i pronalaženju poslovnih par-

CROATIAN IT SEKTOR 2008

INTRODUCTION

The application of modern information-communication technologies (ICT) began in Croatia at the same time as it did in developed countries, since there were no political barriers in Croatia regarding the import of modern equipment from the West.

The Croatian ICT sector operates in compliance with open market laws and the legal regulations of the Republic of Croatia, which is to a high degree harmonised with the European Union, whilst local companies are exposed to the strong competition of global operators together with business conditions on the international market.

Although the activities of information and telecommunication technologies (ICT) are often connected, they still need to be specially analysed due to many differences and problems.

DEFINITION AND STRUCTURE OF ICT SECTOR

According to the National Classification of Activities (NKD 2007), identical to that of the European Union (NACE Rev. 2) ICT sector includes:

- the production of electronic components and plates, computers and peripheral equipment, telecommunication equipment, consumer electronics and magnetic as well as optical media
- bulk trade of computers, peripheral equipment and software as well as telecommunication and electronic equipment and parts
- ICT services
  - software publishing
  - telecommunications
  - computer programming, consulting and other services
  - data processing, service providers and building web portals
  - repair of computer and communication equipment

Regulation on the classification of business operators according to NKD 2007 establishes the class of the main activity. Since the main activity is the basis for this report, companies which are not registered in the ICT area are excluded from it.

IT SECTOR IN THE ECONOMY OF THE REPUBLIC OF CROATIA

There are 83,000 active companies in Croatia, mostly small and medium sized, including also 2,630 in the field of information technology. Many smaller IT companies cannot survive on the small Croatian market, so there is a need to work on their restructuring, concentration, forming a cluster, strengthening their

nera u svijetu. Da bi to ostvarile, trebaju prilagođavati svoju informacijsku ponudu zakonodavstvu i potrebama međunarodnog tržišta. Tablica 1 prikazuje odnos ukupnoga gospodarstva, ICT i IT sektora (u mil. kuna).

competitive capacities and finding business partners around the world. In order to achieve this, they need to harmonise their information offers to the legislation and needs of international sectors. Table 1 shows the relationship between the total economy, ICT and IT sector (in HRK million).

Tablica 1. / Table 1

ICT i IT sektor u gospodarstvu Republike Hrvatske ICT and IT sector in the economy of the Republic of Croatia			
Pokazatelj / Indicator	Hrvatsko gospodarstvo / Croatian economy	ICT sektor / ICT sector	IT sektor / IT sector
Broj tvrtki / Number of companies	83.187	2.815	2.630
Ukupni prihod / Total income	683.755	33.355	15.043
Ukupni rashod / Total expenditure	661.075	28.062	14.028
Dobit poslije oporezivanja / Post-tax profit	33.299	5.226	991
Gubitak poslije oporezivanja / Post-tax loss	6.880	1.029	185
Broj zaposlenih / Number of employed	908.621	26.495	16.581

Izvor Fina, Obrada HGK, 2009. / Source Fina, processed by HGK 2009

U IT sektoru zaposleno je 1.8 posto ukupnog broja u gospodarstvu Republike Hrvatske, s ostvarenih 2.2 posto ukupnog prihoda i 2.8 posto dobiti. Ako usporedimo rezultate s onima iz 2007. godine, oni su lošiji jer je ostvareno 9.4 posto ukupnog prihoda manje, 10,7 posto manje dobiti, sa 15 posto manje zaposlenih. Prema predviđanjima za 2009. godinu, očekuje se daljnje smanjivanje uspješnosti poslovanja IT sektora.

The IT sector employs 1.8% of the total number employed within the economy of the Republic of Croatia, with achieved 2.2% of total income and 2.8% of profits. The results are not as good when compared with 2007, since they amounted to 9.4% less in total income, 10.7% less profit and 15% fewer employees. According to estimations for 2009, a further decrease in the level of success of the IT sector is expected.

Tablica 2. / Table 2

Osnovni pokazatelji ICT sektora 2008. godine po skupinama djelatnosti Main indicators of the ICT sector in 2008 according to groups of activity					
	Broj tvrtki / Number of companies	Ukupni prihod u mln kuna / Total income in mill HRK	Dobit poslije oporezivanja mln kuna / Post-tax profit mill HRK	Gubitak poslije opor. mln kuna / Post-tax loss mill HRK	Broj zaposlenih / Number of employed
Proizvodnja računala / Production of computers	330	7.200	437	49	5.603
Trgovina računalima / Computer trade	263	1.901	94	22	1.811
Telekomunikacije / Telecommunications	185	18.311	4.235	844	9.914
Računalne usluge / Computer services	2.037	5.943	460	114	9.167
Ukupno ICT / Total ICT	2.815	33.355	5.226	1.029	26.495
Ukupno IT / Total IT	2.630	15.044	991	185	16.581

Izvor Fina, Obrada HGK, 2009. / Source Fina, processed by HGK 2009

TRŽIŠTE IT-TEHNOLOGIJA

Prema podacima istraživačko-analitičke kuće IDC Adriatics iz Zagreba, hrvatsko je IT tržište u 2008. godini iznosilo 6,63 milijarde kuna, što je 0,7 posto manje nego prethodne godine, s time da je najveći pad od 6,2 posto bio u prodaji hardvera.

Pad prodaje se nastavio i u 2009. godini te je u prvom kvartalu ostvaren dvoznamenkasti pad broja prodanih računala.

U 2009. godini procjenjuje se pad vrijednosti IT tržišta od 6,9 posto, dok bi u 2010. trebao početi blagi rast, a značajan oporavak očekuje se tijekom 2011. godine.

IDC Adriatics procjenjuje da će se smanjenom prodajom hardvera, posebice osobnih računala, te odgođenim ili usporenim radom na novim projektima, kao i smanjenjem sredstava za informatičku edukaciju, u razdoblju od 2008. do 2012. godine prihodi IT sektora smanjiti 12 milijardi kuna, što predstavlja dvogodišnju potrošnju u tom sektoru.

IT TECHNOLOGIES MARKET

According to data from the agency for research and analysis IDC Adriatics from Zagreb, the Croatian IT market amounted to HRK6.63 billion in 2008, which is 0.7% less than the year before, with the greatest decrease (6.2%) registered in hardware sales. The decrease in sales continued in 2009; a double-digit fall in the sale of computers was registered in the first quarter.

In 2009, it is predicted that the value of the IT market will decrease by 6.9%, with the possibility of registering a slight rise in 2010 and significant recovery expected in 2011.

IDC Adriatics estimates that the decreased sale of hardware, especially personal computers, and postponed or restricted work on new projects, as well as the decreased finance available for information training will cut the profit of the IT sector by HRK12 billion in the period between 2008 and 2012, which represents a two-year consumption in this sector.

IT-PODUZETNIŠTVO U REPUBLICI HRVATSKOJ

Tvrtke u području IT-a bave se različitim djelatnostima kao što su:

- proizvodnja računala, elektroničkih uređaja, dijelova i pribora
- trgovina računalima, elektroničkom i telekomunikacijskom opremom, dijelovima i softverom
- softversko izdavaštvo
- računalno programiranje, konzultantske i druge usluge
- obrada podataka, usluge poslužitelja, izrada web-portala
- popravak računalne i komunikacijske opreme

Proizvodnja računala

Tablica 3 prikazuje osnovne pokazatelje skupine proizvodnje računala, i to proizvodnje elektroničkih komponenata i ploča, računala i periferne opreme, komunikacijske opreme, potrošačke elektronike te magnetskih i optičkih medija. Najuspješnije tvrtke po ukupnom prihodu u ovoj skupini, s indikatorom odnosa ("↑" porast, "–" isti redoslijed, "↓" pad) ukupnog prihoda u 2008. godini prema onom u 2007. godini (UP 08/07).

Tablica 3. / Table 3

Proizvodnja računala u mln kuna / Computer production expressed in HRK million					
	Broj tvrtki / Number of companies	Ukupni prihod / Total income	Dobit poslije oporezivanja / Post-tax profit	Gubitak poslije oporezivanja / Post-tax loss	Broj zaposlenih / Number of employed
Proizvodnja računala / Production of computers	330	7.200	437	49	5.603

Izvor Fina, Obrada HGK 2009. / Source Fina, processed by HGK 2009

Tablica 4. / Table 4

Poredak tvrtki prema ostvarenom ukupnom prihodu List of companies according to the achieved total income		
R.br. / Or.	UP 08/07	Naziv / Name
1.	↑	M SAN GRUPA D.D., www.msan.hr
2.	↓	ERICSSON NIKOLA TESLA D.D. ZAGREB, www.ericsson.com/hr
3.	–	MOBIS-ELECTRONIC D.O.O., www.mobis.hr
4.	–	KING ICT D.O.O., www.king-ict.hr
5.	↑	COMPUTECH D.O.O., www.computech.hr
6.	↓	SELK D.D, www.selk.hr
7.	–	MICROLINE D.O.O., www.microline.hr
8.	–	RIZ ODAŠILJAČI D.D. ZAGREB, www.riz.hr
9.	↑	STORM COMPUTERS D.O.O., www.storm.hr
10.	↓	CS COMPUTER SYSTEMS D.O.O., www.cs.hr

Trgovina na veliko računalima i telekomunikacijskom opremom

Ova skupina uključuje tvrtke koje se bave trgovinom računalima, perifernom opremom i softverom te elektroničkom i telekomunikacijskom opremom i dijelovima, kako je prikazano u tablicama 5 i 6.

Tablica 5. / Table 5

Trgovina u mln kuna / Trade expressed in HRK million					
	Broj tvrtki / Number of companies	Ukupni prihod / Total income	Dobit poslije oporezivanja / Post-tax profit	Gubitak poslije oporezivanja / Post-tax loss	Broj zaposlenih / Number of employed
Trgovina računalima / Computer trade	263	1.901	94	22	1.811
G465	263	1.901	94	22	1.811

Izvor FINA, Obrada HGK 2009. / Source Fina, processed by HGK 2009

IT ENTREPRENEURSHIP IN THE REPUBLIC OF CROATIA

Companies in the IT field work in various activities, for example:

- production of computers, electronic devices, parts and equipment
- trade of computers, electronic and telecommunication equipment, parts and software
- software publishing
- computer programming, consulting and other services
- data processing, service providers and building web portals
- repair of computer and communication equipment

Production of computers

Table 3 shows the basic indicators of the group of the production of computers; more precisely the production of electronic components and plates, computers and peripheral equipment, communication equipment, consumer electronics and magnetic as well as optical media. The most successful companies according to total income in this group with the indicator of the relation ("↑" rise, "–" same sequence, "↓" fall) of total income in 2008 according to the one in 2007 (UP 08/07).

Tablica 6. / Table 6

Poredak tvrtki prema ostvarenom ukupnom prihodu List of companies according to the achieved total income		
R.br. / Or.	UP 08/07	Naziv / Name
1.	↓	VEMIL D.O.O., www.vemil.hr
2.	↓	COMPING D.O.O., www.comping.hr
3.	↓	SCHRACK TECHNIK D.O.O., www.shrack.hr
4.	↑	EUROCOMPUTER SYSTEMS D.O.O.
5.	↓	BIRO DATA SERVIS D.O.O., www.bds.hr
6.	↑	AUTRONIC COMPUTERS D.O.O., www.autronic.hr
7.	↓	DINARID D.O.O., www.dinarid.hr
8.	↓	SEDAM IT D.O.O., www.sedamit.hr
9.	↓	ASSMANN ELEKTRONIKA D.O.O., www.assmann.hr
10.	↑	PERPETUUM MOBILE D.O.O., www.perpetuum.hr

Računalne usluge

Područje računalnih usluga obuhvaća softversko izdavaštvo, računalno programiranje, konzultantske i druge usluge, obradu podataka, usluge poslužitelja, izradu web-portala te popravak računalne i komunikacijske opreme, kako je prikazano u tablici 7.

Computer services

The area of computer services includes software publishing, computer programming, consulting and other services, data processing, service providers, building web-portals, repair of computer and communication equipment as shown in table 7.

Tablica 7. / Table 7

Rezultati poslovanja djelatnosti računalnih usluga u mln kuna Results of the business activities of computer services in HRK million					
	Broj tvrtki / Number of companies	Ukupni prihod / Total income	Dobit poslije oporezivanja / Post-tax profit	Gubitak poslije oporezivanja / Post-tax loss	Broj zaposlenih / Number of employed
Računalne usluge / Computer services	2.037	5.943	461	115	9.167
J582	134	824	33	9	522
J62	1.491	4.005	356	86	6.641
J631	208	527	49	13	966
S951	204	587	23	7	1.038

Izvor FINA, Obrada HGK 2009. / Source Fina, processed by HGK 2009

J582 - Izdavanje softvera

J582 – Software publishing

Tablica 8. / Table 8

Poredak tvrtki prema ostvarenom ukupnom prihodu List of companies according to the achieved total income		
R.br. / Or.	UP 08/07	Naziv / Name
1.	↓	RECRO DD, www.recro.hr
2.	↓	ORACLE HRVATSKA D.O.O., www.oracle.hr
3.	↑	PREKVRŠJE SVJETLOVOD D.O.O.
4.	↓	DISTRIBUCIJA PROGRAMSKIH APLIKACIJA D.O.O.
5.	↑	FORNAX INFORMATIKA D.O.O., www.fornax-informatika.hr
6.	↑	POINT D.O.O., www.point.hr
7.	↓	SRC.HR D.O.O., www.src.hr
8.	↓	SERVICE PLUS IT D.O.O., www.serviceplus-it.com
9.	↓	IT JEDAN D.O.O., www.it1.hr
10.	↓	FORTIUS INFO D.O.O., www.fortius-info.hr

J62 - Računalno programiranje, savjetovanje i djelatnosti povezane s njima**J62 – Computer programming, consulting and linked activities**

Tablica 9. / Table 9

Poredak tvrtki prema ostvarenom ukupnom prihodu		
List of companies according to the achieved total income		
R.br. / Or.	UP 08/07	Naziv / Name
1.	–	SENSO MIKRO D.O.O., www.senso.hr
2.	–	APIS IT D.O.O., www.apis-it.hr
3.	–	ASBISC-CR D.O.O., www.asbis.hr
4.	–	HEWLETT PACKARD D.O.O., www.hp.com/hr
5.	–	MICROSOFT HRVATSKA D.O.O., www.microsoft.com/croatia
6.	↑	SPAN D.O.O. ZA PROJEKTIRANJE INFORMACIJSKIH SUSTAVA, www.span.hr
7.	–	INFODOM D.O.O., www.infodom.hr
8.	↓	ELKOTECH D.O.O., www.elkotech.hr
9.	↑	IN2 D.O.O., www.in2.hr
10.	↑	MEGATREND POSLOVNA RJEŠENJA D.O.O., www.megatrend.com

J631 - Obrada podataka, usluge poslužitelja, izrada web-portala**J631 - Data processing, service providers and building web portals**

Tablica 10. / Table 10

Poredak tvrtki prema ostvarenom ukupnom prihodu		
List of companies according to the achieved total income		
R.br. / Or.	UP 08/07	Naziv / Name
1.	↑	GISDATA GRUPA D.O.O., www.gisdata.hr
2.	↑	S IT SOLUTIONS HR D.O.O.
3.	↓	INFOBIP D.O.O., www.infobip.com
4.	↓	GISDATA D.O.O., www.gisdata.com
5.	↑	PIS D.O.O., www.pis.eu.com
6.	↓	EFT USLUGE D.O.O., www.euronetworldwide.com
7.	–	VIP-DATA D.O.O., www.vipdata.hr
8.	↓	ŠPICA SUSTAVI D.O.O., www.spica.hr
9.	↑	ULTRA D.O.O., www.ultra.hr
10.	↑	SILOSI GAREŠNICA D.O.O.

S951 - Popravak računala i komunikacijske opreme**S951 - Repair of computer and communication equipment**

Tablica 11. / Table 11

Poredak tvrtki prema ostvarenom ukupnom prihodu		
List of companies according to the achieved total income		
R.br. / Or.	UP 08/07	Naziv / Name
1.	–	INTELKOM D.O.O., www.intelkom.hr
2.	–	POMORSKI CENTAR ZA ELEKTRONIKU D.O.O.
3.	↑	SENSO PLUS D.O.O., www.senso-plus.hr
4.	–	INTEGRA GROUP D.O.O., www.integrargroup.hr
5.	–	BIROTEHNA D.O.O., www.birotehna.hr
6.	↓	MEDICOM D.O.O., www.medicom.hr
7.	–	TEHNIČAR-COPYSERVIS D.O.O., www.copyservis.hr
8.	–	TEHNIČAR-BIROCOMP D.O.O., www.tehnicar-birocomp.hr
9.	↑	BIOMAX D.O.O., www.biomax.hr
10.	–	DUPLICO D.O.O., www.duplico.hr

DOPRINOS HGK STVARANJU UVJETA ZA BRŽI RAZVOJ IT SEKTORA

Hrvatska gospodarska komora sudjeluje u mnogim projektima i aktivnostima radi stvaranja uvjeta za brži rast hrvatskog IT sektora, kao što su:

1. Sudjelovanje u izradi zakonske regulative informacijskog društva.
2. Izgradnja baze podataka hrvatskoga gospodarstva radi povezivanja potencijalnih poslovnih partnera, izgradnja baze podataka IT sektora, ponude i potražnje IT proizvoda i usluga, izrada boniteta tvrtki te druge IT usluge.
3. Sudjelovanje u projektima Europske unije FP7.
4. Poticanje te sudjelovanje u izradi i provedbi strateških dokumenata RH:
  - Strategija „Hrvatska u 21. stoljeću – Informacijska i komunikacijska tehnologija“
  - Strategija razvitka elektroničkog poslovanja u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007. – 2010.
  - Projekti
    - e-račun
    - e-plaćanje
    - Kampanja za elektroničko poslovanje
5. Okupljanje, organiziranje i djelovanje IT tvrtki putem Zajednice za informacijske tehnologije.
6. Poticanje izrade hrvatskog IT izvornog proizvoda i dodjela certifikata „Izvorno hrvatsko“.
7. Promocija tvrtki i hrvatskih rješenja na IT sajmovima.
8. Širenje informatičke pismenosti u gospodarstvu provedbom ECDL-a.
HGK je osnovala testni centar radi širenja informatičke pismenosti, posebice u manje razvijenim dijelovima Hrvatske.
9. Organiziranje konferencija radi razmjene znanja u području ICT sektora, prijelaza zemlje u informacijsko društvo s naglaskom na elektroničko poslovanje (ICT forum i drugi).

Komora će nastaviti unapređivati dosadašnje programe i uvoditi nove radi što bržeg prijelaza zemlje u informacijsko društvo, posebice uvođenja elektroničkog poslovanja glavnog pokretača prijelaza, izradom novih informacijskih sadržaja za gospodarstvo, poticanja korištenja Interneta, elektroničkog poslovanja i dr.

ZAKONSKA REGULATIVA

Zakonodavstvo u području IT-a u Republici Hrvatskoj usklađeno je s onim Europske unije, a čine ga više skupina zakona i pravilnika:

- **elektronički potpis**
  - Zakon o elektroničkom potpisu (NN 10/02, NN 80/08)
  - Pravilnik o evidenciji davatelja usluga certificiranja elektroničkih potpisa (NN 54/02, NN 112/07)
  - Pravilnik o registru davatelja usluga certificiranja elektroničkih potpisa koji izdaju kvalificirane certifikate (NN 54/2002)
  - Pravilnik o mjerama i postupcima uporabe i zaštite elektroničkog potpisa i naprednog elektroničkog potpisa, sredstava za izradu elektroničkog potpisa, naprednog elektroničkog potpisa i sustava certificiranja i obveznog osiguranja davatelja usluga izdavanja kvalificiranih certifikata (NN 54/02)
  - Pravilnik o tehničkim pravilima i uvjetima povezivanja sustava certificiranja elektroničkih potpisa (NN 89/02)
  - Uredba o djelokrugu, sadržaju i nositelju poslova certificiranja elektroničkih potpisa za tijela državne uprave (NN 146/04)
- **elektronička trgovina**
  - Zakon o elektroničkoj trgovini (NN 173/03, NN 67/08, NN 36/09)
- **elektronička isprava**
  - Zakon o elektroničkoj ispravi (NN 150/2005)
- **elektroničke komunikacije**
  - Zakon o elektroničkim komunikacijama (NN 73/2008)
  - Zakon o telekomunikacijama (NN 122/03; 158/03; 60/04.)
  - Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o telekomunikacijama (NN 70/05)

CONTRIBUTION OF HGK IN CREATING THE CONDITIONS FOR RAPID DEVELOPMENT OF THE IT SECTOR

The Croatian Chamber of Economy participates in many projects and activities for creating conditions for more rapid growth of the Croatian IT sector, such as:

1. Participation in the development of legal regulations for the information society.
2. Creating a data base of the Croatian economy for connecting potential business partners, building an IT sector data base, offer and demand of IT products and services, creating credit worthiness of companies and other IT services.
3. Participation in projects of the European Union FP7.
4. Encouraging and participating in the creating and implementing of strategic documents of the Republic of Croatia
  - “Croatia in the 21st century Strategy – Information and communication technology”
  - Strategy of the development of electronic business in the Republic of Croatia for the period 2007 – 2010.
  - Projects
    - e-account
    - e-paying
    - Campaign for electronic business
5. Organising, operating and gathering of IT companies through the Community for Information Technology.
6. Encouraging the making of the Croatian original IT product and issuing of the certificate “Croatian Creation”.
7. Promotion of companies and Croatian solution at IT fairs.
8. Expanding information literacy in economy by implementing ECDL.
HGK founded a test centre for expanding information literacy, especially in less developed parts of Croatia.
9. Organising conferences for exchanging know-how in the field of the ICT sector, transforming the country into an information society with the stress on electronic business (ICT forum and other).

The Chamber will continue to develop the present programmes and introduce new ones in order to achieve more rapid transformation of the country into the information society, especially introducing electronic business as the driving wheel of transformation, producing new information content for the economy, encouraging the use of the internet, electronic business and other.

LAW REGULATIONS

Legislation in the IT area of the Republic of Croatia is in accordance with that of the European Union, and it is comprised of several groups of laws and regulations:

- **electronic signature**
  - Law on Electronic Signature (NN 10/02, NN 80/08)
  - Regulation on maintaining records of service providers of electronic signatures (NN 54/02, NN 112/07)
  - Regulation on the registry of providers of services of electronic signatures which issue qualified certificates (NN 54/2002)
  - Regulation on measures and procedures of the use and protection of electronic signature and advanced electronic signature, means for producing electronic signature, advanced electronic signature and certification system and mandatory insurance of providers of services of issuing qualified certificates (NN 54/02)
  - Regulation on technical rules and conditions of connecting certification systems and electronic signatures (NN 89/02)
  - Regulation on the scope of responsibility, content and carrier of work of certifying electronic signatures for state administration bodies (NN 146/04)
- **electronic trade**
  - Law on Electronic Trade (NN 173/03, NN 67/08, NN 36/09)
- **electronic identification**
  - Law on Electronic Identification Document (NN 150/2005)

- Podzakonski akti iz područja telekomunikacija nalaze se na adresi Ministarstva mora, prometa i razvitka (www.mmpi.hr/default.aspx?id=420)

■ informacijska sigurnost

- Zakon o informacijskoj sigurnosti (NN 79/07)
- Zakon o tajnosti podataka (NN 79/07)
- Uredba o mjerama informacijske sigurnosti (NN 46/08)
- Uredba o sigurnosnoj provjeri za pristup klasificiranim podacima (NN 72/07)
- Uredba o načinu označavanja klasificiranih podataka, sadržaju i izgledu uvjerenja o obavljenoj sigurnosnoj provjeri i izvještaju o postupanju s klasificiranim podacima (NN 102/07)
- Zakon o zaštiti osobnih podataka NN 103/03

■ računalni kriminal

- Zakon o potvrđivanju Konvencije o kibernetičkom kriminalu (NN 173/03)

STANJE I PERSPEKTIVE HRVATSKOG IT SEKTORA U UVJETIMA FINANCIJSKE KRIZE U SVIJETU I HRVATSKOJ

Zbog utjecaja gospodarske krize, na globalnoj se razini očekuje smanjivanje rasta ICT sektora sa 5,2 posto u 2008. godini na 2,6 posto u 2009.

Prema IDC Adriaticsu, globalna kriza ima utjecaj i na hrvatski ICT sektor jer se nakon stagnacije tržišta u 2008. godini procjenjuje pad potrošnje u sektoru od najmanje šest posto u 2009. godini.

Iako su sredstva u gospodarstvu i državnoj upravi za nabavu IT opreme, novih projekata i obrazovanja bitno smanjena, treba mijenjati postojeće stanje te ulagati u IT projekte koji mogu pridonijeti smanjivanju troškova i povećanju učinkovitosti poslovanja. U kriznom periodu gospodarstvo RH mora provesti restrukturiranje poslovanja uz veće korištenje tehnologija elektroničkog poslovanja, što će rezultirati povećanim zapošljavanjem u IT sektoru te povećati potražnju za IT stručnjacima.

Posebno je važno provoditi reorganizaciju poslovnih procesa i korištenje IT tehnologija u poslovanju malih i srednjih tvrtki, što će povećati njihovu konkurentnost na domaćem i inozemnom tržištu.

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, HGK, Hrvatska udruga poslodavaca (HUP) i druge gospodarske organizacije trebaju poticati gospodarstvo, posebice male i srednje tvrtke na korištenje elektroničkog poslovanja.

Nužno je u suradnji s poslovnim, sektorskim i obrazovnim organizacijama organizirati programe obrazovanja rukovodnih struktura i stručnih djelatnika, posebice onih u malim i srednjim tvrtkama, usmjeravajući ih prema potrebnim tehničkim i upravljačkim vještinama.

■ electronic communications

- Law on Electronic Communications (NN 73/2008)
- Law on Telecommunications (NN 122/03; 158/03; 60/04.)
- Law on Amendments of the Law on Telecommunications (NN 70/05)
- Sublegal acts from the field of telecommunications are located on the address of the Ministry of Sea, Transport and Development (www.mmpi.hr/default.aspx?id=420)

■ information security

- Law on Information Security (NN 79/07)
- Law on Information Confidentiality (NN 79/07)
- Regulation on measures of information security (NN 46/08)
- Regulation on safety check for accessing classified data (NN 72/07)
- Regulation on the way of classifying the data, content and appearance of the certificate on the completed safety check and statement on conduct with the classified qualified data (NN 102/07)
- Law on the Protection of Personal Information NN 103/03

■ computer crime

- Law on Confirming the Convention of cybernetic crime (NN 173/03)

THE STATE AND OPPORTUNITIES FOR THE CROATIAN IT SECTOR UNDER CONDITIONS OF THE GLOBAL FINANCIAL CRISIS AND IN CROATIA

Due to the effect of the economic crisis on a global level, the expansion of the ICT sector is expected to slow from 5.2% in 2008 to 2.6% in 2009.

According to IDC Adriatics, the global crisis also influences the Croatian ICT sector since, after the stagnation of the market in 2008, a fall in consumption in the sector is predicted by at least 6% in 2009.

Although in economy and state administration the finance for the supply of IT equipment, new projects and education have considerably decreased, the present situation needs to change. Investment needs to be made in IT projects which could contribute to reducing expenses and increasing business efficiency. In this crisis period, the economy of the Republic of Croatia needs to restructure the business in addition to greater use of the technologies of the electronic business, which will result in an increase in employment in the IT sector and demand for IT experts. It is especially important to reorganise business processes and the use of IT technologies in small and medium sized companies which will increase their competitiveness in both the local and foreign market.

The Ministry of Economy, Labour and Entrepreneurship, HGK, the Croatian Association of Employers (HUP) and other economic organisations should encourage the economy, especially small and medium sized companies to use the electronic business.

In co-operation with business, sector and educational organisations, it is necessary to organise programmes for educating management and experts, especially those in small and medium sized companies, directing them towards the necessary technical and management skills.

HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA
CENTAR ZA INFORMATIKU I STATISTIKU

Direktor:

mr. sc. Marijan Frković

Rooseveltov trg 2
HR-10000 ZAGREB
Tel.: +385 (0)1 4561-513
Fax: +385 (0)1 4561-520
E-mail: informatika@hgk.hr

CROATIAN CHAMBER OF ECONOMY
INFORMATION TECHNOLOGY AND STATISTICS CENTRE

Managing Director:

M. Sc. Marijan Frković

Rooseveltov trg 2
HR-10000 ZAGREB, CROATIA
Tel.: +385 (0)1 4561-513
Fax: +385 (0)1 4561-520
E-mail: informatika@hgk.hr

HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA
SREDIŠNJICA

Rooseveltov trg 2
p.p. 630
HR-10000 ZAGREB
Tel.: +385 (0)1 4561-555
Fax: +385 (0)1 4828-380
E-mail: hgk@hgk.hr
www.hgk.hr

CROATIAN CHAMBER OF ECONOMY
HEADQUARTERS

Rooseveltov trg 2
p.p. 630
HR-10000 ZAGREB, CROATIA
Tel.: +385 (0)1 4561-555
Fax: +385 (0)1 4828-380
E-mail: hgk@hgk.hr
www.hgk.hr